

CIVTADANIA

SETMANARI D'ESQUERRES

En el nostre primer cap d'any oferim aquets extraordinari als nostres amics.

ANY II

La Bisbal, 13 d'Abril de 1933

NUM. 52

EDITORIAL

Els homes de la República

En el segon aniversari de la República, és bó de remarcar un fet ben palés: la República és del poble.

Dirigida per homes d'un republicanisme abastament demostrat, l'audàcia dels quals va decidir decisivament la fugida d'Alfons de Borbó, la República s'aguanta damunt el fervor renovador del Poble ibèric. A Catalunya, el govern està en les mans dels homes que lògicament ho mereixen.

Fóra sobrer voler insistir prop del comportament del President de la Generalitat, Don Francesc Macià, en aquesta corona d'anys de lluita contra la monarquia. Macià es batia per Catalunya, però no per una Catalunya en la qual l'organització social i la forma de govern siguessin indiferents. Lluitava per la Catalunya republicana, socialment avançada i espiritualment comprensiva. Amb ell lluitaven Ventura Gassol, Casanoves, Roc Boronat, Dencàs, Terradelles, Casals i tots els homes que el poble després ha posat en els llocs de responsabilitat.

Lluitaren també per la República, desde la seva juvenesa, els Companys, Lluhi, Comes, Humbert Torres, Xirau, etc.

Serra Hunter, Coromines, Rovira i Virgili i tanta l'tres, esmerçaren els seus esforços en la preparació sentimental dels ciutadans de Catalunya.

Triomfant ja la República després del cop d'audàcia de Lluís Companys, degudament preparat el poble per les lluites de tants anys, ha sabut escollir, premiar, l'actuació dels lluitadors catalanistes i republicans, i per això ara governa el poble, puix que els governants han sortit d'ell i han lluitat amb ell i per ell.

Per Catalunya i per la República, que en tots moments sia el poble qui orienti els seus destins.

Visca Catalunya.
Visca la República.

EN EL SEGON ANIVERSARI DE LA REPÚBLICA

Per damunt de tot, democràcia i llibertat

Si, per damunt de tot, democràcia i llibertat. La sobirania radica, exclusivament, en el poble i cal que'l poble sigui qui, en definitiva, es pronuncii i digui la darrera paraula en cada cas concret; davant de cada un dels problemes polítics que les circumstàncies plantegin.

D'ací neix la necessitat, la força i la eficàcia del règim parlamentari, contra el qual, endebades, envien els seus dars, enverinats amb tots els anhels antidemocràtics, aquells que, invocant l'ordre—sense, esta clar, dir que's l'ordre dels seus particulars egoïsmes—malden per instaurar el desordre de la dictadura.

Democràcia, si, i per tant, parlamentarisme. Per que sense parlament previ no hi ha possibilitat de transacció entre els diferents criteris humans, l'acord entre els quals es fixa i determina precisament, en la llei, que es l'exponent del cumú sentir d'una porció humana en un moment de la seva evolució. Els que malden per la dictadura, els que neguen la eficàcia del règim parlamentari i parlen del fracàs del mateix per tal de suprimir-lo, arri-

varien a la conclusió absurda de que ells, uns pocs, erigits pel destí de la seva voluntat en mentors del poble llur, compendrien millor les necessitats del mateix que els representants lliurement designats per la Nació. De Moisès i Mahoma a Lenin i Mussolini, passant per Mustafà-Kemal i Hitler la tesi es la mateixa i el fenomen es repeteix sota perspectives històriques semblants. El Kaiser Gillem II, designat pel Déu de les Walquiries a fi de salvar l'or del Rhin, va conduir a Alemanya i Europa el més terrible dels fracassos. El primorriverisme, forma larvada de les dictadures europees con temporànies, malmesa pel sol càlid de les nostres latituts i per l'individualisme africà que viu en nosaltres, es deia també inspirat en manaments superiors a la voluntat del Dictador. A voltes—com succeeix freqüentment quan els homes volen jugar papers de Deus—l'essència inspiradora de la dictadura es trobava, a altes hores de la matinada, en algun flascó mig buit de conyac o en l'honor mal parat d'alguna Caoba ocasional.

En les produccions humanes la perfec-

ció absoluta es una afany inasosible. El Parlamentarisme te, certament, els seus defectes i ara mateix els hem estat veient en les Corts Constituïent de la República, al treball de les quals ha estat entorpit i paralytat per l'acció incongruent d'una minoria essencialment anti-democràtica. Això no obstant, es l'únic procediment lògic que existeix per tal de no tenir que apel·lar setmanalment, a un plebiscit popular, ja que, diguin el que vulguin els aspirants a dictadors, el Parlament, els diputats, representen el Poble plenament. Si no fos així, amb quin dret, els mateixos que fan l'oposició al Govern, tindrien força per a dir que ells, i no els altres diputats, representen l'opinió del país? Per a que una tal tesi pugui sostenir-se dignament, cal, en efecte, que el parlament per obra dels seus diputats, signifiqui la totalitat de les diverses opinions del país.

No cap, doncs, fora del règim parlamentari, possibilitat democràtica de cap especie; ni llibertat política de cap classe. I, sense llibertat, com ja hem dit en mantes ocasions, no hi ha possibilitat de progrés.

Proclamem, doncs, aimants com som del progrés, la necessitat absoluta d'un complet respecte a les essències fonamentals del mateix: Democràcia o siga, govern del poble pel poble i Llibertat, sense la qual aquest govern no es mes que una miserable ficció.

Llibertat i Democràcia: aquests son —i desgraciat del que confon la llibertat amb l'esclavitut moral del llibertinatge—els postulats fonamentals de la República. Asentats sobre la pedra basal de la Cultura.

JOSEP A. TRABAL

Un any de periodisme amateur ALS JOVES

En tots els aniversaris s'escau el fer un acte de contrició, tot copsant el camí recorregut. Avui al cap d'un any d'una obra nostra, un any de lluita i de satisfacció—la satisfacció moral, íntima, és l'únic premi a la nostra tasca i segurament és el millor que podríem abastar—podríem donar el nostre camí per clos i retirar-nos amb la seguretat de que hem fet per La Bisbal i per les idees d'esquerra molt més que moltes persones en tota una vida.

Avui, desgraciadament, la joventut viu trista, puix que les seves preocupacions sexuals—d'amor, si voleu—, l'han enfonsada en una mena de letargia sensitiva. Preocupa-

cions frívoles, snovisme cent per cent, la retenen presonera i la malmeten llástimosament. És la joventut que ens deixà la dictadura, aquella joventut insubstantial que anava a cops de puny el dia d'un partit de futbol, quan precisament el veritable esportiu és qui sap respectar millor el seu adversari, al qual no considera mai com un enemic. I damunt d'això, a La Bisbal patim un altre mal: el calaix. I veiem aquell pare o aquella mare, devinguts histèrics tot provant de relacionar la seva situació econòmica amb una posició social ridícula pel sol fet de voler ésser superior a d'altres, aconsellant al fill que no s'emboliqui i que la política solament porta mals de caps. I vindrà el diumenge i el veureu amb el cap planxat i amb l'encarcament moral que imposa la pròpia pretensió, tot passejant ufans per sota els Arcs, aquests Arcs dels quals em deia un amic, un dia, que són la remora de la nostra ciutat. I bé, i tot això, per què?

Simplement, per anar fent la viu viu, adquirir potser unes làmines a fi d'any, arribar possiblement a devenir un senyor més, i tot a costa d'un rebaixament moral i espiritual, d'un conformisme substituït.

I ara podríem preguntar si és que a la nostra ciutat existeix una crisi, d'homes o d'idees. S'ha dit que «les idees ho són tot i que els homes no són res», però cal acceptar que les idees sense uns homes veritables que les aguantin, són tant inútils com si nosaltres poseïssim un transatlàntic per fer-lo navegar a la nostra riera. I com que evidentment les idees existeixen, cal acceptar que la crisi a casa nostra, és d'homes. Parlant d'aquesta classe de crisis R. Campalans deia: «Manca d'una veritable opinió pública, enviliment individual, covardia col·lectiva, relaxació de l'esperit de ciutadania... Circumstàncies, totes, propícies a l'adveniment del messianisme polític».

I a La Bisbal, aquesta «covardia col·lectiva» existeix en un grau superlatiu. Per això, en aquests moments, vull apartar de mi tots els defectes, nobles defectes però, que imposen els partidismes i allargar la mà per damunt de totes les ideologies a aquells homes que han sapigut exposar valentament uns ideals—avui encara, representa una valentia—, per a dir-los-hi: companys.

Demà començarem, altra vegada, un nou any. Es possible que pel camí si quedí algun amic. Noves preocupacions entraran en la vida particular d'alguns, i malgrat que no abandonin en absolut als demés, poden minvar la seva col·laboració. Cal gent nova. Nosaltres hem pretintgut fer un període de joventut, optimista i valent, i el dia que no pugui ésser així és preferible que caigui. CIVTADANIA està per damunt de tots nosaltres, i per tant, els homes podem canviar perfectament, sense que l'esperit del periòdic en pateixi

el més mínim. Amics, hi ha tasca a fer, sortiu d'aquest provincianisme amorf desvetllant-vos, treballem i lluiteu virilment, per La Bisbal i per la vostra satisfacció personal. Us creureu enemics, evidentment, i seran aquells que són incapaços de fer res i els dol que d'altres sobresurtin en alguna cosa, i també, us creureu adversaris, i aquests, seran aquells altres que lluitaran en front vostre, però que com que sabran el significat d'aquesta lluita, us respectaran i en els fons us consideraran un company més, que deixant de part els partidismes, es trova, també, per damunt d'aquests cercles viciosos de petites enveges de poble que procuren ofegar a tots els que exposen, sincerament, llurs ideals.

Jo si fins avui he pretingut una cosa ha sigut l'ésser integralment jove amb totes les seves conseqüències. I per això en aquest aniversari, doble aniversari de joia per a nosaltres, permeteu que cridi amb tota la força de la meua joventut: avant, amics, companys, bisbalencs tots, per La Bisbal i per Catalunya, per la República i per la Llibertat.

J. GINESTA i BALMANYA

Fémina opina

El que ens diu la senyoreta Victòria Vigo...

Hem conversat amb la senyoreta Vigo a la seva taula de treball, després d'acabada una de les classes que dona. Per les seves múltiples ocupacions, aquesta mitja hora que l'hi hem bestret mereix que per nosaltres li sigui doblement agraïda.

—Quin concepte teniu de la República, li hem preguntat en primer terme?

—Inmillorable. De la República se'n poden esperar moltes coses bones. Ha obert nous i amples horitzons, d'una importància que no es pot desconèixer.

—I referent a l'otorgació del vot femení?

—Era de justícia que ens el donguessin. Si a la dona se li confia la delicada tasca d'educar als seus filllets, també és lògic que se li concedeixi el dret del sufragi. La llàstima és que la dona no opinarà lliurement perquè hi ha tot un seguit d'influències que pesen molt, de les quals avui les dones no podran dependre's. No deixarà de sentir-se damunt la dona l'influència de l'església ni tampoc la del marit. Jo crec que les dones hauriem d'ésser absolutament lliures de tota influència, puix que si tenim deures hem de tenir drets.

—Quins càrrecs creieu més adients al temperament femení?

—Els que deriven de la cultura i assistència social.

—Una obra de la República que mereixi les vostres simpaties?

—La Reforma en Instrucció Pública. Per mi és un encert l'escola única i laica.

—Quina us sembla que serà l'orientació política de la dona en les properes eleccions?

—Simplement, es decantarà per les dretes, precisament perquè no sabrà desprendre's d'aquelles influències que anteriorment us deia.

—Digueu-nos quelcom de lectura.

—No he pas llegit molt. De les meves lectures recordo preferentment un llibre: *El Criteri*, de Jaume Balmes. Prefereixo la prosa a la poesia i de la prosa, la narració, per ésser altament suggestiva.

Ens hem acomiadat de la senyoreta Vigo amb un mot de remerciament. No li hem dit però, que si totes les dones tinguessin *caràcter*—que nosaltres considerem, moltes voltes, més necessari que l'intel·ligència—en el mateix grau que ella, l'entrada de la dona en la vida política activa no seria cap perspectiva angoixant.

No hi ha dret!!

Acullint-me a la benevolença dels bons amics de CIUTADANIA, m'és grat, també, com altres, dir quelcom que es refereixi a la senyaladíssima festa que aquests dies celebra tota Espanya a fi de solemnitzar la data històrica de la proclamació de la segona República.

I en fer-ho, en veritat que no hi poso tot el goig que jo voldria.. Una sèrie de circumstàncies, tan inesperades com molt inexplicables, m'ho priven.

Jo, que des dels primers anys de la meua joventut, fins ara, en les postrimeries de la vida, he estat i continuo essent polític; que he lluitat anys i més anys en la vida política activa, ple de bona fé, allunyat de de tota ambició, de tot afany de figurar, content sempre, només mouré'm dintre la meua modesta esfera, amb grans dosis, això sí, de voluntat i entusiasme, em sap greu, no puc capir, no sé com qualificar la pertorbació, l'entorpiment gran, que certs elements dintre la família republicana, posen al govern actual, per a privar-lo de desenrotllar el plan de reformes que té traçat i que tanta falta ens fa la seva aprovació, per anar seguint l'etapa revolucionària pròpia d'un canvi de règim reaccionari per altre de matí ben popular.

I menys puc comprendre que a un home, que a un valor tan positiu com és l'Àzafia, reconegut per to-

thom com a gran reformador, com a polític de grans iniciatives, home de mèrits indiscutibles ara, precisament ara, que s'han de començar a recollir els primers fruits del conreu que ha elaborat junt amb els seus infatigables companys de ministeri, vinguin altres republicans, uns de dreta capitanejats pel rencorós Maura, altres d'extrema esquerra, coneguts per els **seneglers**, junt amb els que es diuen radicals del despitat Lerroux, vulguin fer l'encamellada a aquell home, a aquell estadista, després que amb tant entusiasme contribuïren també, en la seva hora, per a que agafés les rodes del poder, fent justícia a les grans dots reconegudes com a gran governant.

I què és el que ha passat, perquè facin aquest canvi de front? I quin motiu s'ha donat, perquè els extrems es toquim i per un fi determinat, que és, el de mirar tots a una, trobar el moment propici per enderrocar el Govern? No ho passat res. No s'ha donat cap motiu. La lògica se'ls hi ha girat d'espatlles. No els abona per res.

Jo, no crec, per més que ho sembli, que algú treballi a laombra. Jo, no crec, que el diner hagi corregut, com alguna veu ha suposat. Jo, no crec, amb el Judes, i si cap n'hi hagués, tinc la certesa que surtiria tot seguit a la superfície, com ocorregué amb aquell barrut gallec. Jo, no ho atribueixo a res més que a la

gran ambició de manar en uns i a un gran despit en altres. A les passions pròpies dels homes, per no supeditar se, esperonats per aquell JO, que tots portem dintre. A l'afany d'assolir un lloc, creient-se amb més mèrits dels que actualment l'ocupen. I no veuen jil·lusos! que amb llur procedir, que amb llur afany apassionat, que amb llur ambició ben destacada, que amb llur trist paper que desempenyen, no fan més que desprestigiar el nou règim i donar carn a la fera que està sotjant encatauada, esperant el moment precís de clavar-hi l'urpada.

Jo veig que amb les reformes que dona el Govern, l'enemic comú crida i s'esvalota. Jo veig que el programa traçat pel Govern, és altament revolucionari, d'acord amb el sentit esquerrà, que el còs electoral donà al nou règim. Jo comprenc perfectament, que els republicans de dreta s'amoinin i s'esverin. El que no comprenc, ni podré comprendre mai, és que els d'extrema esquerra els facin el joc, i molt menys puc comprendre que entre ells hi hagin els que es diuen federals, veient positivament, que ja s'ha lograt, dels que governen, quelcom d'autonomia i ben remarcable per cert, com és l'ESTATUT DE CATALUNYA.

És trist haver de recordar sempre aquella frase del gran Pi i Margall, plena de desenganys: **SOMOS INCORREGIBLES!**

M. BOSC VIVES

Auto DONET 7-9 H.P. PATENT MINIMA

Propi per a carretera i camins trencats. — A BON PREU.

Dirigir-se a Santiago Gou-La Bisbal

Casa ALBERT

LA BISBAL

AQUESTA MARCA ES
SENYAL DE QUALITAT

Grans tallers de Sastreria i Confecció

Preus sense competència

FLECA RODÀ

ESMERADA ELABORACIÓ
DE TOTA CLASSE DE PA.
PA INTEGRAL

Les deliciosos

Coques de greixons "RODÀ"

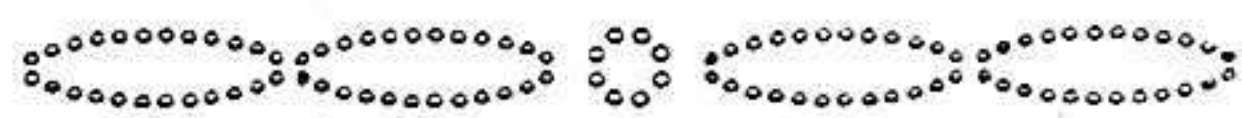
A 1 i a 1'50 ptes. — Mides extraordinàries per encàrrecs.

BLANC CINZANO

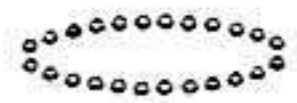
(VERMOUTH BLANC)

EL MILLOR APERITIU del MON

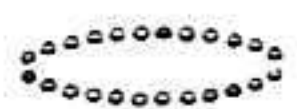
Representant: FERMI OLIVER. - Palamós

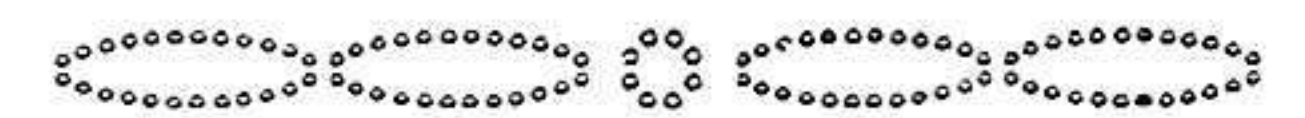
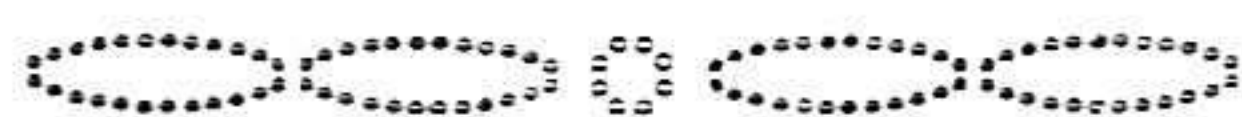
Producció nacional

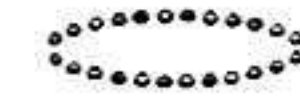
Producció nacional

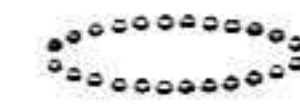
Producció nacional

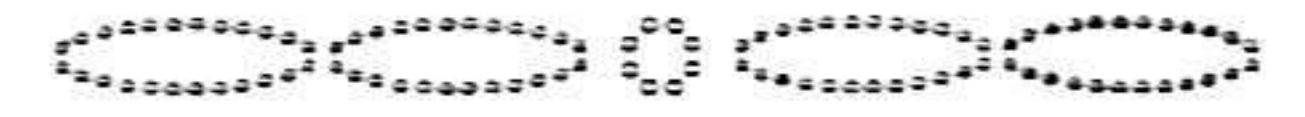
Producció nacional

Producció nacional

Producció nacional

El què significa l'aniversari d'avui

Si tenim en compte la tasca realitzada per mitjà de les diferents institucions i organismes dependents del règim democràtic instaurat per suprema voluntat popular, veurem la magnificència de les realitats ja acomplides, i això ens donarà d'una manera senzilla, encara que concreta, la veritable pauta per posar en joc tota la mecànica estatal d'una República o d'una Monarquia, i així podrem fer comparances.

Per poc que pensem veurem tot seguit un munt de millores en tots els aspectes, i d'una faisó més destacada en el ministeri d'Instrucció Pública, que vol dir: Cultura del Poble i pel Poble. En la qüestió obrera, trobarem igualment, lleis que tendeixen directament a assegurar les necessitats més apremiants de la nostra classe treballadora, donant a aquestes lleis una estructura prou rígida per a tenir a cobert de qualsevol contra-temps una assistència moral i material digna, puix que ha estat ben lògicament guanyat per aquesta classe tant soferta.

En l'ordre polític, tot seguit que ens hi enfrontem hi veurem com totes les ideologies estant perfectament deslligades de tota

coacció estatal o governamental, i per lo tant completament lliures d'ésser propagades per tots els mitjans legals que estiguin a l'abast dels homes i de les organitzacions, siguin de la tendència que siguin. Per això, al constatar-ho, no podem menys que sentir una emoció pel 14 d'abril i el convenciment de la necessitat d'ésser cada dia més republicans i més demòcrates ja que veiem com un exemple convincent, tota la grandesa espiritual de lo aconseguit per mitjà dels mètodes democràtics més purs.

Aquestes i no pas d'altres significacions té el gloriós 14 d'abril de 1931, exponant fervors de tot un poble que volia ésser lliure i que amb les armes de ciutadania més estricta i solvent, imprimia tot un postulat en lletres d'or, en el carnet de les belles executòries civils, i amb ell iniciava la primera pàgina que com un just homenatge rebem joiosos de les mans trèmules d'emoció dels nostres pares, lluitadors fervents de la causa i vencedors absoluts. I ara cal que nosaltres, poguem traslladar-la als nostres fills amb la mateixa dignitat de qui l'hem rebuda, al mateix temps que tenim de procurar laborar cada dia amb plena

consciència i honestetat política per anar omplent amb obres i gestes glorioses i eficients aquell carnet que entre tots hem de convertir en la verdadera història que sigui exemple en el dia de demà, i que amb aquell sentit que dóna la sensibilitat en els homes pulcres i justiciers, poguem, tant solament pensar ara, que un altre dia no faltarà qui d'una manera espontànea exclami solemnement que els homes que visqueren en ple segle XX foren uns ciutadans perfectes.

* * *

14 d'abril, albada gloriosa que si més no, té indiscutiblement la suprema virtut de posar de cos present totes aquelles ànimes mesquines d'esperit i de voluntat envers la veritable significació de totes les idees humanes i noblement virils, i que com un magnífic clam popular queden bellament plasmades amb tota la seva ufana de fraternitat i d'humanisme universalista.

Bells postulats d'una democràcia en marxa sempre ascendent vers l'unificació de voluntats insobornables en el sentit i en el fervor idealistes; magnífica condició humana per a la consolidació definitiva de la base fona-

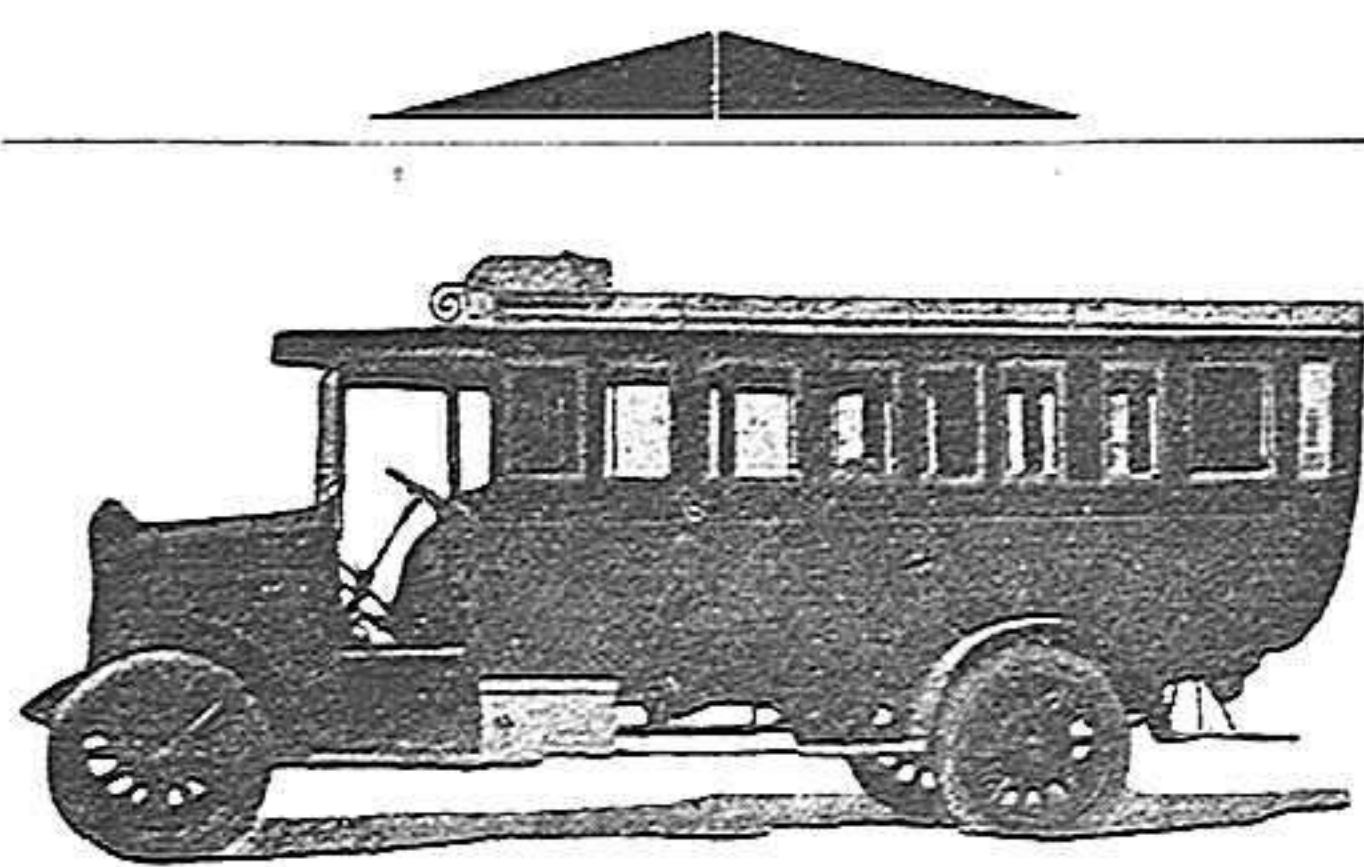
mental de la societat moderna impregnada d'una moral incorruptible.

14 d'abril de 1931 data memorable pels nostres sentiments i pels nostres nervis, gairebé destroçats pel paraxodisme d'una alegria impossible de contenir i amorosament agermanada pel contrast de la nostra serenor en sospesar la pròpia responsabilitat moral, estretament unida a un impulsu gest de sacrifici si així hagués convingut.

* * *

En complir-se l'aniversari primer del setmari CIVTADANIA, tinc l'alt honor de renovar i re-fermar la meva simpatia per l'obra portada a cap i la meva adhesió a tots els volguts companys que d'una manera tant voluntariosa com encertada (a voltes a costa de sacrifici) han vingut aguantant aquesta branca de cultura i d'espiritualitat bisbalenques, brotades d'un liberalisme sagrat prometedor d'un demà més just i millor.

J. ROURA

JOAN FIGUERAS Automòvils de turisme i Omnibus de lloguer

Servei públic als mercats de la comarca i als pobles de la rodalia de La Bisbal els dies festius i de Festes Majors.

ESPARTERIA I PALMERIA

PERSIANES DE TOTES CLASSES
ESPARTENYERIA

PERE CAPDEVILA

Plaça President Macià, 7 * LA BISBAL

S'apropa l'estiu:

Recordau-vos de l'arreglo immediat
de cortines i persianes averiades.

ESTABLIMENTS CRUMOLS

ARMES I MUNICIONS
ARTICLES DE CAÇA

LA BISBAL
FIGUERES
TORROELLA DE MONTGRI

ANIVERSARI...

Artur Menéndez i Andreu Nin

Han transcorregut ja dos anys d'aquella tarda meravellosa del 14 d'Abril de 1931. Com dues fletxes bruzents, han passat vertiginosament davant la nostra mirada.

Dos anys.... Feina constructiva, tasca assenyada, labor revolucionària i concient. Estatut de Catalunya, Constitució de la República, Reforma Agrària, Llei d'Incompatibilitats... La nau manficament guiada pel braç fort i enèrgic de Manuel Azaña, gran conductor de pobles que no l'impressionen en el més mínim els instants de perill, fa via avant, serena i majestuosa.

S'ha legislat, s'ha legislat magníficament, esplèndidament. Ara es l'hora de portar a terme la revolució ansiada i promesa.

Estem satisfets de la República, amplament satisfets, però, no obstant...

Ja sé—lector amic—que en llegir aquest però que acabem d'estampar damunt el paper, t'estranyarà la nostra actitud. Més, quan hagis vist el perquè, gairebé afirmariem, com partiras el nostre criteri.

A la justícia espanyola, encara tenen d'entrari els aires renovadors de la revolució. El seus magistrats—Filiberto Arrontes, per exemple—són elements que estan informats d'un formidable sentit antiesquerrista, que precisament és vers el que s'orienta la República.

L'actual magistratura espanyola, amb tots llurs defectes, si pogués en-

fonsaria estrepitosament a Manuel Azaña i als homes que segueixen llur petjades...

Avui que precisament amb el cor ple de joia i entusiasme commemorarem aquesta fita gloriosa del segon aniversari de la República, fem un repàs, contemplem la gran tasca acomplerta i, de passada, hom podrà presenciar d'una faisó que de tant clara treu de dubtes, que l'actual còs de justícia ha oposat qui sab les traves al desenvolupament de la tasca revolucionària estructurada. Cal solament citar dos fets, dos exemples: el d'Artur Menéndez, el d'Andreu Nin...

Artur Menéndez. Un gran republicà, un home auster. És aquell que la nit del 10 d'agost, amb un fusell als dits, es jugava la vida i el pà d'una esposa i uns tendres infants, apaivagant aquella guspira de febre monàrquica. Tot un senyor Director General de Seguretat al cap de l'exèrcit, donava l'exemple. Tot un home que qui sap la sang que hagués pogut fer vessar en aquella data i en molts altres fets, evitava sempre les topades violents, fins al punt que un diari tan poc dubtós com és *Solidaridad Obrera*, reconeixia llurs bons instints. Va venir però un jorn, que uns suicides es llançaren al carrer, en nom d'uns principis que precisament refusen en grau superlatiu l'acció de la violència, i un home—si és que aquest nom es mereix — un embriac, que s'arro-

sega en el fang llascós del vici l'inculpa d'uns fets incerts. I un senyor jutge — per cert radical — el fa empresonar. Justícia? No, no! Favoritismes, concupiscències, criminalitats. Perquè a un home que dona un exemple magnífic de civisme, se l'empresona? Per quins motius? I en aquest cas, perquè el Sr. Lerroux, complicat en el fet monàrquic del 10 d'agost, encara es passeja tranquilament, volguent fer d'ídol—ídol caigut, però—i i parla d'*obstrucció* i *soberania* i altres imbecilitats quan el seu vertader lloc seria l'ergàstula? Perquè?

* *

Andreu Nin. Un literat, unes criptor formidable, un home de fama mundial, que ha passejat arreu, gloriós, el nom de Catalunya. És comunista. Home pacífic, continua la seva tasca literària, tranquil·lament. I un bon jorn, se'l deté, pel fet de tenir a casa seva articles explossius. L'acusació, però, no és certa. Després, segurament per tancar el ridícul se'l condueix a Algeciras, per un motiu fútil. I se'l fa anar a peu com un vulgar assessí! Més tard resta tres mesos a la presó d'aquell poble i en surt mitjançant una fiança de 2.000 pessetes, amb la condició de que no es pot moure d'Algeciras. És intolerable. A tot un literat, a un gran home, pel simple motiu de professar unes idealitats avançades, com si tothom no tingués dret a sustentar els sentiments que més li plaguessin, se'ls persegueix com un gos. I en canvi aquests monàrquics afemellats del Bar Chicote, passejen encara llur insolència, ben lliurement, pels carrers de Madrid.

* *

Avui fa dos anys que vingué venturosament la República, gràcies a la sang vessada per aquells homes que es digueren Francesc Ferrer i Guàrdia, Francesc Layret i tants d'altres, mercès al treball constant dels homes que avui ocupen els càrrecs de govern popular.

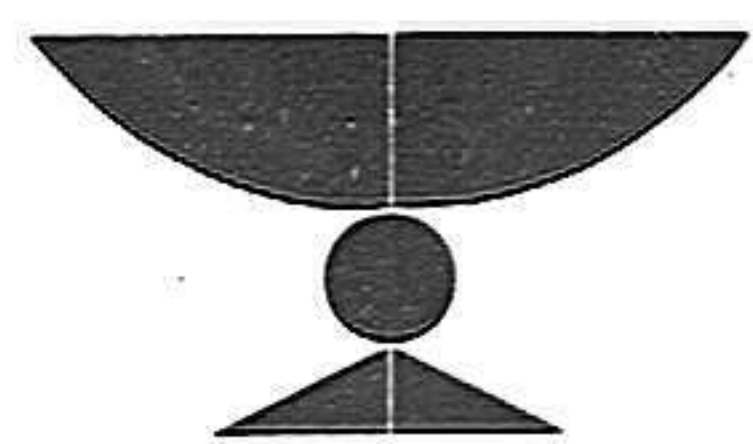
L'obra portada a terme, és grandiosa. Ara cal posar-la a la pràctica. I al republicà sincer, a l'esquerrista d'ahir, avui i demà i tota la vida, se li crispen els nervis contemplant l'espectacle que venim de ressenyar, degut a una anomenada justícia. Mentres uns homes digníssims, representants de l'avençada, se'ls persegueix, a uns republicans sincers se'ls posterga en un calabós. Altres són ben lliures i atempten contra la República i aspiren a una nova Monarquia. I el vell republicà pensa que cal prevenir-se, estar a l'aguait.

Com corbs negres que inquieten i amenacen, per l'horitzó clar i net del cel, pululen els enemics emboscats prestos a la menor distracció a abalançar-se damunt la presa inadvertida. Cal doncs, més que mai estar al costat de la República, vigilar la, evitant que aquests ocellots repugnants poguessin ésser causa de jorns de dolor.

Que en tenieu de raó admiradíssim Lluís Companys, aquella vetllada memorable del 13 d'abril de l'any passat a la sala d'actes de l'*Ateneu Pi i Margall*, quan deiu i he vist que aquests dies ho haveu repetit mantes vegades: *que d'una part fou ben lamentable que la República vingúés tan pacífica*. Potser no haguéssim passat per la vergonya de veure entre reixes dos homes dignes, austers, preclars...

EMILI VIGO VERDAGUER

Xampany

Glacier

ESMERADA ELABORACIO. DEMANEU-LO ARREU
CAVES A VILAJUIGA

Representant: ENRIC ESTEVA. P. President Macià, 6-La Bisbal

Al cap d'any

Festejem doblement la data d'avui perquè al simbolisme del segon aniversari de la República—la República que algú, despectivament n'havia dit «sietemesina» amb tota mala intenció—nosaltres hi veiem el primer aniversari de CIUTADANIA. Fa un any just que llençavem per primera volta al carrer la nostra fulla amb el goig immens de poder saludar el primer fi d'any de República, amb lletres de motllo tebies de fe republicana, barbotejans d'entusiasme patriòtic de novells lluitadors per un ideal.

Potser s'ascuria un lleuger balanç del primer any d'actuació diguemne periodística, si no preferís-sim que el balanç el faci cada ú. D'aquesta manera no hi haurà diferències d'apreciació en l'evaluació de la feina portada a cap, que altrament reconeixem ben modesta, amb consonància amb les possibilitats dels que posem la redacció. Volem remarcar, però, que aquest modest grup de joventut aplegada a la redacció de CIUTADANIA, ha portat a la palestra problemes d'interès reconegut, sense que fins avui ningú hagi discutit ni demostrat les falles que poguessin tenir les orientacions senyalades. Ningú amb autoritat, és clar. Ningú que avalés una opinió amb la seva signatura. S'ens ha atacat amb l'irresponsabilitat de l'anònim, s'ens ha fet més o menys literatura derrotista des del fons de les tenebres impenetrables. I què? Quina força tenen les elocubracions mentals de qualsevol ningú fantasmagòric?

S'ha fet quelcom. S'ha remogut l'epidermis ciutadana. S'ha demostrat que no podia abandonar-se tot, rera l'afany insubstantial que representa allò que no es pot ésser. S'ha dibuixat un esperit de lluita, de superació. Ho ha fet un sextet agermanant llurs forces en les planes de CIUTADANIA. Què no e spodria fer si aquesta muralla de joventut hagués vist l'anecció de nous elements coratjosos, hagués tingut l'escalí d'una massa que es despertava i s'incorporava a la correntia de lluita per l'ideal? Es podria fer molt amics llegidors, per a la dignificació ciutadana.

Nosaltres mai tindrem damunt la consciència el pesombre de no haver fet res. Sols voldríem que a la satisfacció d'haver fet quelcom que ara, sentim hi poguessim afegir l'aixamplament de la modesta acció primicera, l'enrobustiment del noble esperit de superació que un dia va dicidir-nos a l'actuació pública. La barrera reduïda del sextet jovenil, està afermada per un ideal, per una aspiració col·lectiva. La companyonia, la voluntat, la fè, són materies solidíssimes que fan indestructible la muralla. Aixafant-nos o subterràniament, s'ens podrà vèncer, però ningú obrirà una clariana en la muralla de la nostre joventut.

* *

Després de dotze mesos de tasca tan seriosa com hem sapigut, avui ens permetem una guspira d'humorisme. Eslicitem que riem una vegada a l'any? Creiem un deure fer cinc cèntims als nostres amics, del que es relaciona amb la confecció de CIUTADANIA. Ells també tenen dret a conèixer com es fa el setmanari. Per aixó, amics llegidors, al cap d'un any de tasca ens presentem a vosaltres tal com som.

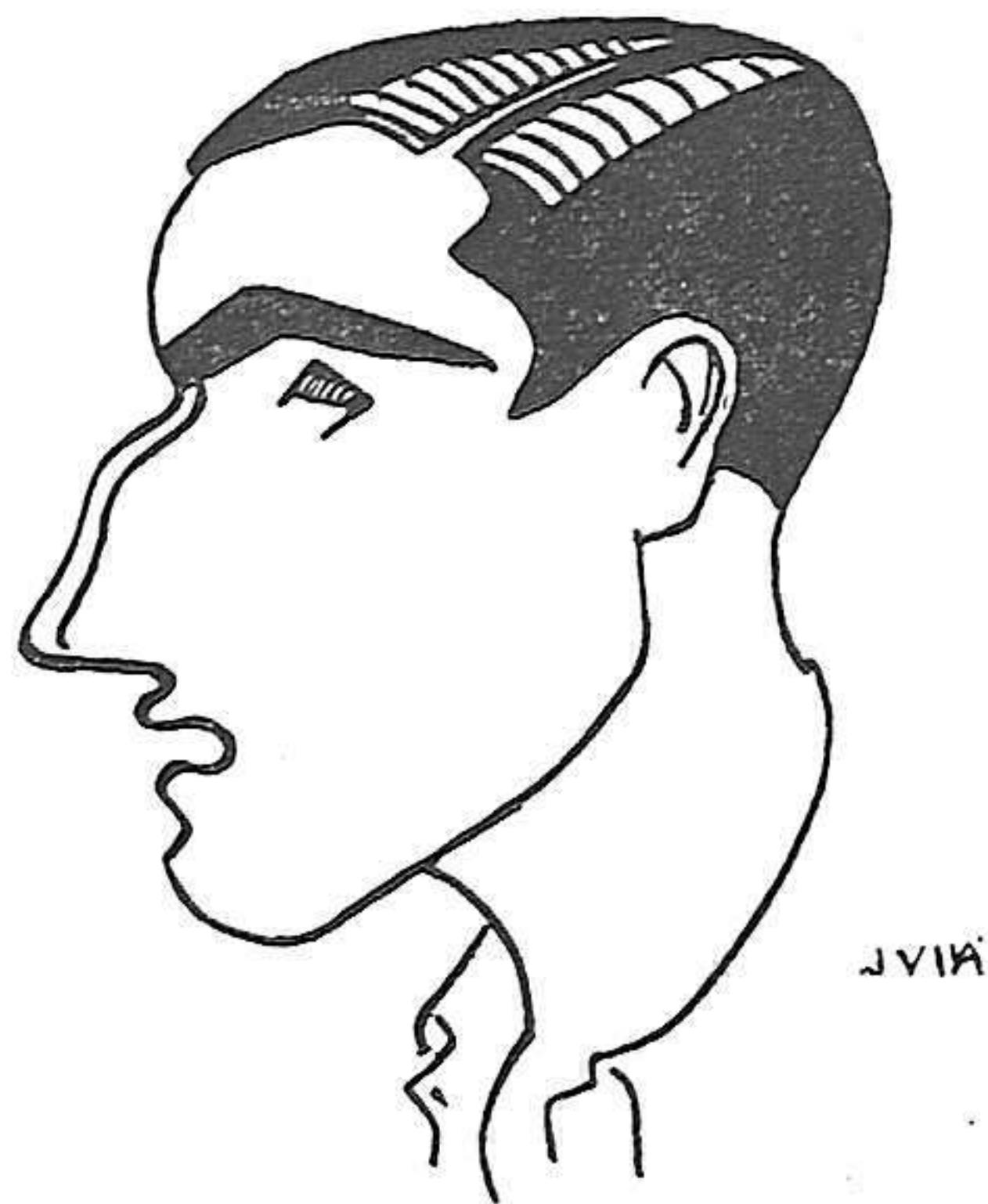

L'amic Molla es diu també Aliu. L'ésser director del setmanari, a més a més dels seus discursos a la tribuna pública ha fet que el seu nom voleïés per tots els estaments i segurament que en alguns d'ells no n'ha sortit gaire ben parat.

Que és un ros de mal pèl, no cal pas dubtar-ne. També és més tossut que una banya de marrà, puix que, aïl quan es posa una mania al cap no hi ha maneres de fer-li comprendre el revés.

Quan no hi ha ningú no crida mai, però quan hi ha algú tenim d'obrir la finestra perquè ens deixa eixor dats. Nosaltres com que ho sabem quan notem que el seu rostre pren maticós violats transigim i al-eshores l'home se'n va al llit satisfet i dorm com un fabàs somniant el seu èxit.

De totes maneres, sort d'ell si el setmanari surt cada setmana. Sense ell potser sortiria cada any i encara. També és l'home dels punts i comes, puix que és corrector de faltes.

Ningú ignora que l'amic Ginesta té nas de periodista. I nas de financier. Per aixó és redactor en cap. Els seus articles parlant de finances han fet obrir els ulls a tots els personatjes granats del món. A cau d'orella encara es pot xerrar que abans de la puja de la CHADE, en Cambó es va assessorar amb el nostre company. Per aixó quan l'administrador ens diu que no n'hi ha de cuits per pagar una factura, no ens hi amoinem. Tenim una autoritat financiera a la casa!

A voltes arriba tard a la redacció. I encara ens diu que no ha pogut complaure a totes les seves amiguetes! Val molt, pel que es veu, tenir un pamet amb nas de periodista. Però ho hem de fer constar: encara que faci tard a la redacció el seu article no falla. Va amb calma, però ho atent tot.

L'amic Vilà és l'artista més artista de la casa. Com a caricaturita ni en Bon. Com a escenògraf deixa enrera l'Alarma. Com a pintor En Iu Pascual és el seu fillol. Com a periodista, ja no ens en recordem perquè no té temps hàbil i escriu un article cada festa anyal.

A la redacció només el veiem els dies de tramontana i els dijous de moda. Es que té són perquè es lleva molt matí. De dies sempre pinta, dibuixa o llegeix. Quan fa algun article l'escriu mentres menja.

Signa Vilà-Clara i una vegada va rebre una declaració d'amor d'un admirador dels seus articles que s'havia pensat que era una senyoreta.

Ah! Es el rei dels xuxus i fins són fets seus els dels «serenos» de La Bisbal.

PREMSA COMARCAL

En el Cap-d'Any de la fundació de CIUTADANIA, aquest decidit i valent organ d'esquerra d'aquesta ciutat, plau-nos fer algunes consideracions sobre l'anomenada premsa comarcal i sobre l'experiència que significa en aquesta ciutat la publicació d'aquest setmanari local.

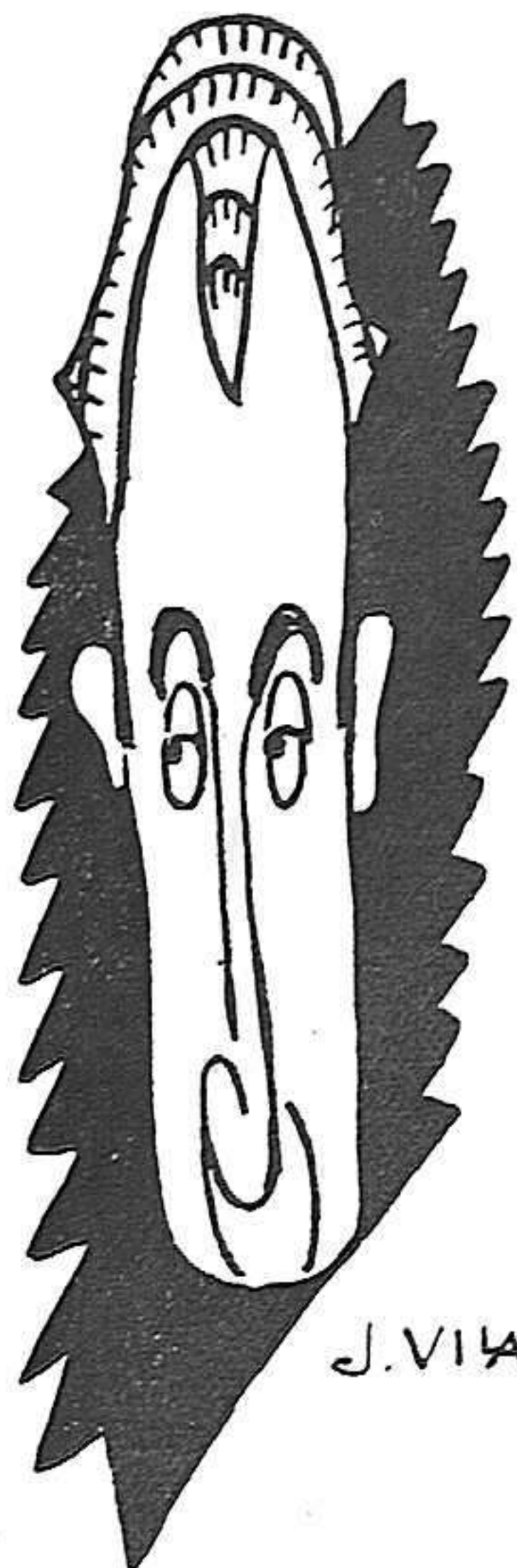
Hem de confessar en primer terme que, parlant en termes generals la premsa catalana de fora de Barcelona tant per desitjar, que poca cosa hi perdrien les idees polítiques, els partits i els interessos de caràcter general que aquella preté defensar, amb la desaparició fulminant de la gran majoria de periòdics de tots els colors polítics i de totes les tendències. Al fullejar setmanalment la premsa de les diferents comarques, constatem amb pena i amb disgust que el nivell cultural de les mateixes deu ésser encara ben petit, si la premsa és la revelació de l'estat moral i intel·lectual de les col·lectivitats en que aquesta veu la llum. Ja sabem—perquè l'experiència ens ho ha demostrat en les localitats que coneixem més d'aprop—que aquella afirmació no pot pas fer-se d'una manera absoluta, ans al contrari, podem assegurar que en moltes localitats i en moltes comarques, el nivell cultural de llur premsa està molt per dessota del nivell inte-

lectual de les persones cultes que en elles viuen. Sabem també que no es possible a tots els periòdics el procurar-se la col·laboració de les persones d'estudis que podrien donar tó a les publicacions. Les causes d'aixó son varies i tant a l'abast de tothom que no cal exposar-les a la consideració del públic i traure'n les naturals conseqüències que ap conclusió pràctica poden conduir. El cas es que la majoria de periòdics de les comarques son d'una mentalitat tant pobre, revelen una cultura tant superficial en els que'ls redacten, adoleixen de tants defectes de tota classe, i s'aparten tant de lo que deuria ésser un periòdic d'aquesta mena, que considerem justificada aquella greu afirmació que mes amunt hem estampat.

Ja fa temps, un intel·ligent compatriota nostre, actualment ausent de La Bisbal—em refereixo a En Josep Albert—va publicar en aquestes planes un ben escrit i ben pensat article, ple d'atinades consideracions sobre la missió que pertoca a la premsa catalana de fora de Barcelona. A ell remeto a tots els que vulguin tenir una idea justa i veritable de la qüestió qu'ens ocupa. Un periòdic local o comarcal no deu ésser una servil imitació o una còpia setmanal de lo que durant

una setmana abans ha publicat la premsa de Barcelona; la premsa de les comarques té una missió ben altra, ben definida. A mes de la defensa de les idees polítiques, socials, religioses o literaries del partit o tendència dels homes que el publiquen i que deu constituir la base de la publicació, un periòdic local deu prestar una atenció ben viva i ben desperta a les necessitats culturals econòmiques, socials de la comarca i de la localitat, procurant en aquest fi, associar a la seva col·laboració els homes més intel·ligents o més coneixedors de les qüestions, ja sigui en forma d'articles, ja en forma d'enquestes o d'entre vistes. Ell deu ésser l'herald i el precursor de totes les millores i el jutge sever de tot lo que pugui perjudicar els interessos morals i materials de la seva comarca. i per sobre de tot, deu ésser decent i ben escrit, perquè encara que un periòdic polític deu ésser combatiu i no deu defugir mai la polèmica—sinó que àdhuc deu provocar-la—aquesta lluita deu portar-se sempre a cap amb armes nobles, i el joc net deu ésser la seva norma principal.

I ara, que ja hem dit quelcom de lo que deu ésser un periòdic local, hem de dir, ans d'acabar, quatre mots sobre lo que aquest no deu

El noi Roura és una mena de magatzem. D'ell en surt tot l'entusiasme i la fè dels companys de redacció. En té per tots i mai no l'acaba. Els dies crítics, de depressió moral, s'arriba a la redacció i ens engalta un discurs d'aquells que té patentats. Poc a poc els companys aixequen llurs testes, dibuixen un somriure, retornen el color perdut i acaben mes encesos que el Vesubi en dia d'erupció. A l'endemà tothom torna a la feina mes trempat que mai.

Pertany al gremi dels casats i dona un tó de serietat i de competència que mai tindrien els redactors que encara fan els primers passos en el camí de la vida. En Roura és l'home de pes de la redacció.

El company Arqueros, amb els seus articles aixeca més pols que un obús del 42. És el redactor més explosiu, malgrat ésser pare de família. Si sigüés solter seria mes revolucionari que En Lenin perquè ja se sap que la família sempre esmortueix l'impetuositat de la juvenesa.

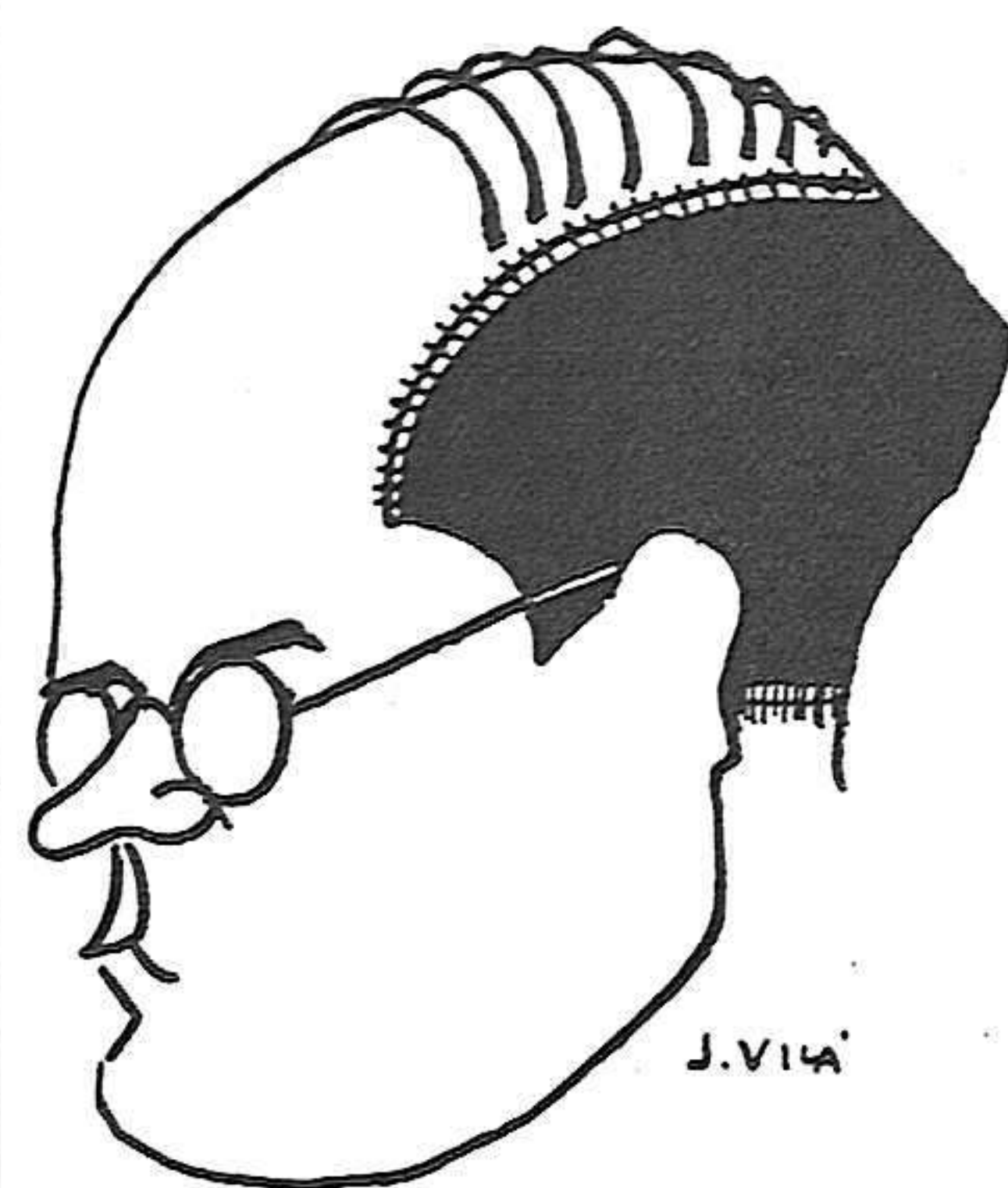
No té temps d'anar a la redacció i quan hi va hi passa com un llamp. Aixó ens fa pensar que el dia que tots sigüem casats les reunions que ara duren un parell d'hores estaran llestes amb cinc minuts i encara ens restarà ocasió de caragolar-hi la cigarreta.

A l'amic Arqueros no el cerqueu al café, al cinema, ni al ball. No s'ei veu mai enlloc.

L'amic Vigo es diu Emili però és el Benjamí de la redacció. A l'edat en que els seus companys juguen a cavall fort o a pidraltes, ell vibra nerviosament per la passió política i s'hi lliura amb tota l'ànima. El seu dinamisme li permet ésser sempre a tot arreu, com el Déu invisible, amb la diferència que ell es veu i es fa sentir. Escriu com una màquina ultra moderna i troba temes a tot arreu. Li agrada tant escriure, que en els seus dies escolars quan el mestre volia castigar-lo, adoptava el sistema de no deixar-lo escriure.

Té un geni com un dimoni. Quan sigui vell serà d'aquells tan remugaires, que tot ho troben mal fet. Abans d'esser-ho però, el company Vigo podria esdevenir un excelent periodista professional. Els seus companys de redacció en tindriem una grossa alegria.

Vegeu el senyor administrador de la casa. És l'amo de les besses. És tan seriós i viu tan deslligat dels que fem de periodistes, que encara ningú s'ha atrevit a demanar-li augment de sou. El dia que el trobem de bona lluna tots aprofitarem l'ocasió i la caixa quedarà més pelada que una rata.

També és dels que estan propensos a casar-se. Ho esperem per poguer menjar comfits.

És el segon artista de la casa i té en el seu haver l'haver dibuixat la capçalera de CIUTADANIA.

ésser. Un periòdic local no deu ésser una palestra per a polèmiques personalistes o per a qüestions que no són d'un gran interès general; no deu convertir-se mai en encensor de ningú, perquè el que té mèrits rellevants en alguna disciplina no necessita que l'encensin i el que no els té no es mereix alabances exagerades ni ha de desitjar que ningú les hi dirigeixi. És excessiu, i a vegades abussiu, l'espai exagerat que es dona sovint a coses insubstancials i a escrits que no tenen cap mèrit ni cap importància. Certes cròniques, com les d'esports, deuriem d'anar ben extractades a la Crònica de les notícies generals. Quan hi ha manca d'escrits originals que valguin la pena, és preferible reproduir un bon escrit d'un periòdic poc llegit, o traduir un article remarcable d'una altra llengua, a publicar coses insubstancials.

Plau nos fer constar, perquè ens ve a tom i perquè és de justícia el fer-ho, que de tots els periòdics d'aquestes comarques que coneixem el que més s'acosta a l'ideal que propugnem, és un setmanari emporðanès: ens referim a ARA de Palafrugell.

I ara permeteu-me, joves amics de CIUTADANIA, que en aquest Cap d'Any de la publicació del vostre setmanari que nasqué en el primer aniversari de la proclamació de la República, vos digui que la vostra obra fins avui ha estat bona i ben

profitosa per a les idees que tots defensem. Heu batallat per la República i per Catalunya, per la Llibertat i per el Laïcisme; heu donat la cara als adversaris i amb valentia heu sortit el pas de llurs escames. No feu cas de les crítiques dels vençuts, dels despitats i dels impotents, ni de les burlés de les milloques locals, ni dels envejosos del veïnat, que cap causa bona han de defensar mai ni aprovar cap campanya generosa.

El vostre periòdic és essencialment polític, i és precisament aixó lo que devia ésser, perquè ja n'estem tips d'aquesta premsa local de color de rosa que amaga la buidor d'idees dels que la fan amb el vel de la literatura mística i amatòria, les cròniques d'esports, les alabances mútues, les raspallades als poderosos i la descripció de professions i funcions religioses.

Si alguna vegada heu caigut en algun dels defectes apuntats més amunt, ha estat d'una manera passatgera, lo qual prova que la vostra orientació inicial i la trajectòria que seguïu són bones. És aquesta orientació política vostra continuada amb la mateixa valentia i sinceritat que fins avui hi heu desplegat, que heu de continuar i accentuar en l'avenir si voleu que l'obra que vareu proposar vos dongui els seus fruits. És amb aquesta esperança que us felicito per lo que heu fet fins avui i faig vots perquè pogueu celebrar molts aniversaris del vostre periòdic, que a la vegada seran sempre aniversaris de la nostra República, que tots hem d'enaltir i defensar.

BONAVENTURA CASADEVALL

Pensaments sota una boina

Pel pont de l'Arenal,—el lloc de més circulació de Bilbao—, al matí, abans de les deu no hi passa ningú que tingui dues pessetes.

Per què deu servir el cinyell que porten les noies a l'abric, si el duen descordat sempre? El cas és que els hi està molt bé però. Aixís tenen un aire més «dégagé», una mena d'elegància despreocupada. Es una moda que té una semblança amb el «sinsombrerismo».

On anirem aquest vespre? A sentir el sermó del «padre Laburu?» O a veure «La pipa de oro» a l'Arriaga.

Ja està decidit: Anirem avui el sermó. I demà podríem anar al teatre. No fa?

He tingut una pena al llegir la nova de la seva mort! Pobre Moranol! Era un gran amic de Catalunya. De Barcelona, particularment. A més a més, era «tocayo» meu.

Ja no el veurem més a l'escenari. Te'n recordes amic Vilaplana, de quan entravem de «claque» al Poliorama per veure «El avaro», «El Alcalde de Zalamea», «Papa Lebonnard», «Topacio»?

Qualsevol diria que no estem a Bilbao. Si no ha plogut en tot el mes de març! Si aixó sembla el clima d'Alacant o de Màlaga!

M'hi jugaria qualsevol cosa que plourà, justament, el diumenge que vé; el dia que jo—que tot Bilbao— voldria anar al míting, a la plaça de braus, per sentir parlar l'Azaña, en Prieto i en Domingo.

Aquest Domingo no fa mai descans dominical

La setmana passada va inaugurar-se el nou local d'Unió Republicana Femenina. Va augmentant el nombre de les afiliades. I n'hi ha que són boniques de debó. I simpàques. Sí senyors; cal que tothom ho sapiga: A Bilbao hi ha republicanes joves i guapes. Qui ho havia de dir!

F. CANYÀ

Bilbao, abril de 1933.

Retirat de l'edició anterior per excés d'original.

**Es venen dues pianoles
a molt bon preu.**

Dirigir-se a: **CONRAD SALA
i JOSEP CASTELLÓ.**

Café-Bar PERACAUULA

SITUAT AL PASSEIG DE MARIMON ASPRER

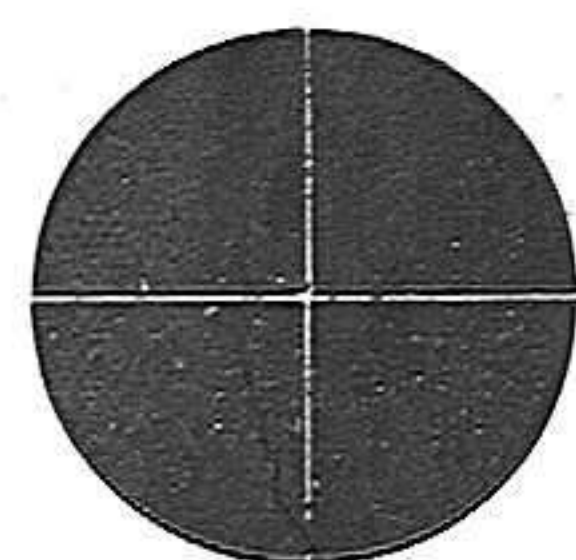
CAFE EXPRES, VINS I LICORS DE LES MILLORS MARQUES.
CAMBRA FRIGORIFICA - SERVEI ACURAT.

PER A LA PROPERA TEMPORADA D'ESTIU ES TÉ EN PREPARACIO EXTRAORDINA-
RIS CONCERTS PER LA FAMOSA GRAMOLA

MILLS

DE RENOM MUNDIAL, ÚNICA A LA PROVINCIA DE LA SEVA CLASSE.

 Mobles Palet

 Mobles Palet

 Mobles Palet

Són els que han fet la veritable revolució.

Són els que ofereixen més garanties de solidesa, modernisme i bon gust.

PREUS SENSE COMPETÈNCIA

COMPRADORS : Abans d'adquirir els vostres mobles, visiteu la **CASA PALET**,
Comas del Brugar, 10.—LA BISBAL.

OBTINDREU QUANTIOSOS BENEFICIS

agricultors!!

a cap poble hi han de mancar per quan el perill es presenti, els

Cohets granífucs contra la pedregada
l'única defensa veritable per a assegurar les vostres collites.

No ho oblideu i encarregueu-los a l'Expendeduria d'Explossius i Municions de
J. FRIGOLA i POU (antiga Casa Arpa) P. Constitució, 1
La Bisbal

Gran Saló Cafè LES DELICIES

DE

JOSEP M.^A PAYÉS FIGAROLA

Cafè Exprés ~ Licors de marca

Balls de tarda per l'Orquestrina de la casa

'THE DELIGHT'S JAZZ'

Acurat servei

Avinguda de la República, 6

LA BISBAL

FÁBRICA D'OLLES I CAÇOLES DE TERRES REFRACTÀRIES

DE

CONRAD SALA

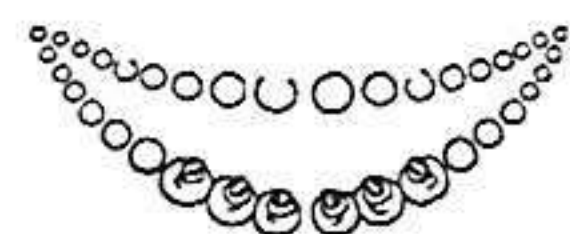

LA BISBAL (GIRONA)

LLIBRERIA I SUBSCRIPCIONS

DE

G. HUGAS

Avinguda de la República, 7 La Bisbal

FRUITES I VERDURES

DE

Francisca Plaja i fill

ESPECIALITAT EN AVELLANES TORRADES.
FRUITES SEQUES I VERDURES
DE TOTA MENA.

C. Germans Sitjar LA BISBAL

CALÇATS MARINA BOFILL

CARRER JULI GARRETA, 8

Assabenta a la seva distingida clientela i al públic en general que per la vinent temporada té un gran assortit de models, tant per home com per senyora, que creu han d'ésser del gust de tothom.

Grandios i bonic assortit per Primera Comunió amb calçat d'home :

Sabata «TERNERA» negra i cosides	18 ptes.
» XAROL » »	19 ptes.
» COLOR » »	18 ptes.

NO COMPREU ABANS DE VISITAR L'APARADOR D'AQUESTA CASA

TALLER DE PINTURA DECORATIVA

PAPERS PINTATS

Joan Barnés Calsina

Prats Roquer, 51

LA BISBAL

Llegiu...

VOLEU ÉSSER BEN SERVITS EN MATERIA DE PERRUQUERIA?
VOLEU UN TRACTE RÀPID I DE POSITIVS RESULTATS?
VOLEU UN SERVEI ESMERAT I ECONOMIC?

Si?

Doncs no cal preguntar més. Totes aquestes facilitats les trobareu a la

Perruqueria d'Enric Vila

CARRER DE GIRONA

Economia, bon servei, tracte deferent. Locions i massatges de totes marques.

DE CORSÀ

Un grup de joves entusiastes i desitjosos de que la nostra publicació figuri amb les que van al davant en la nova empremta que vol imposar-se a la Catalunya autònoma d'avui, ens hem agrupat, i des de les pàgines de «CIUTADANIA» portaveu de l'esquerrisme bisbalenc, anirem donant noves orientacions. lluitarem pensant sempre en el millorament espiritual i polític de Corsà. No volem pas tancar-nos però, en una mena penya incomprensiva i precisament per ésser joves escoltarem amb molt de gust tot allò que d'altres persones més grans i que tenen més experiència de les lluites polítiques puguin dir-nos. Corsà amb nosaltres, tindrà el portaveu que necessitava i farà sentir els seus anhels i les seves necessitats als homes que per ocupar els llocs de govern poden solucionar-les amb un ample esperit de justícia.

Els elements republicans d'esquerra celebraren, dissabte passat, una reunió en el «Café Martí.» Acordaren per aclamació elegir la Junta següent: President, Narcís Bahí; Sots-president, Joan Gassull; Secretari, Ernest Carbonells; Sots-secretari, Josep Bofill; Vocals, Josep Bonay, Joan Robira, Joan Gassull, Joan Bahí, Enric Rusell, Julià Enrich, Jaume Valls, Jaume Miás, Francesc Palé, Josep Martí, Pere Papré i Lluís Prim. Seguidament per unanimitat, s'acordà dirigir-se al Comitè del Partit Federal del Baix-Empordà, adherit a Esquerra Republicana de Catalunya, per a demanar s'admeti el seu ingrés en aquest partit.

Tot seguit, per no haver-hi cap altre assumpte a tractar, s'aixecà l'aplegada en mig d'un gran entusiasme.

El 26 del mes passat, va tenir lloc el primer bateig civil. L'acte fou lluidíssim ja que tot el jovent acudí a fora del poble a esperar el nat i família. A l'arribar al poble, notarem, amb força disgust, que forces dones que s'havien col·locat pels carrers criticaven aquest acte, dient que això solament passa en països incivilitzats. Així parlaven algunes senyorettes, les quals tenien molt poc en compte el respecte més arctricte a les idees d'altri, que imposa l'educació més elemental, i fora preferible que en lloc de sortir a criticar actituds alienes que restessin a llurs cases ocupant-se de les seves obligacions possiblement força des-cuidades.

Nosaltres felicitem cordialment als pares de l'infant, Pere Pons i esposa, així com també als padrins Joaquim Rovira i Carme Serra, i a la família tota, per l'exemple de alta ciutadania que han donat a aquelles persones corsecades d'ànima i d'esperit.

Carles Casademunt
Odontòleg

CONSULTA—Divendres: de 10 a 3.
PLAÇA CONSTITUCIÓ, 2

NOVES

Demà, divendres 14 d'abril, segon aniversari de la proclamació de la República, es celebraran festes populars a càrrec de l'Ajuntament i de les societats Ateneu Pi i Margall i Margall i L'Escut Emporità.

Actes organitzats per l'Ajuntament:

Dinar extraordinari en els menjadors dels pobres.

A les tres de la tarda: Obsequi als nens de les escoles, en la visita oficial d'aquests a l'Ajuntament.

A les quatre: Visita dels representants d'entitats i corporacions i cançons a càrrec dels «ROSSINYOLS DE LES GABARRES» i sardanes per les cobles Antiga Principal i Catalunya.

L'Ateneu celebrarà sardanes i ball de nit i L'Escut Emporità farà sardanes.

Pel dissabte, dia 22 del corrent, el veí poble de Cassà de Pebràs celebrarà un gran festival, sardanes i ball a càrrec de la notable cobla-orquestrina, «La Principal de Palafrugell.

Hi ha molta expectació per assistir al partit de Campionat d'Espanya que es celebrarà diumenge a Palafrugell, entre el Gimnastic de Torrelavega i els campions empordanesos.

Organitzades per un grup de bisbalencs, avui dijous, a la nit es tocaran sardanes a l'Avinguda de la República, a càrrec de la cobla Nova Armonia per celebrar la vigília del segon aniversari de la República.

S'ha repartit un manifest del Centre Nacionalista Català, entitat que obre les seves portes i convida a tots els que simpatitzin amb l'ideari Nacionalista.

Demà obrirà les seves portes l'Exprès Bar, muntat expressament per tots els serveis propis de Bar. Li augurem un bon èxit.

Dilluns la secció dramàtica de l'Ateneu Pi i Margall representarà, en el seu estatge, la comèdia en tres actes d'Avellí Artís, *Mai és tard si el cor és jove.*

Se'ns han queixat uns veïns de l'Avinguda de la República, de que els divendres els automòbils resten tot el mercat al peu de la seva porta, obstruint la visualitat dels establiments.

Preguem al nostre Consistori que cerqui la deguda solució.

UN SOLO FUEGO
Proporciona calefacción y agua caliente a toda la casa

Con la Calefacción **IDEAL CLASSIC** ya tiene Ud. resuelto el problema del confort higiénico y económico. Por poco dinero la puede Ud. instalar en su casa, librándose en otoño y en invierno del frío y la humedad

Folletos gratis

Anicet Terradellas
Diputat Caimó, 3
LA BISBAL

GRAN HOTEL J. SALLERAS

Avinguda de la República, 18. — LA BISBAL

Cuina insuperable - Excel·lents habitacions - Bon gust
:: La casa dels viatjants - Especialitat en banquets ::

LLEGUMS - CUI TS

A Barcelona es ven tenda molt ben situada amb material de cuina de primera qualitat; dona prou per a treure gastos, mantenir-se família i ahorrar de 500 a 750 ptes. mensuals.—Se donarà a prova.—Condicions de pagament si la persona és solventa

Per a informes, dirigir-se a Joaquim Pairet-C. Calonge, 76-La Bisbal.

LA MODERNA CONFITERIA i PASTISSERIA

ROURA

ESPECIALITAT EN ELS ENCARRECS

P. de la Constitució, 8
Juli Garreta, 1

La Bisbal

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

La Bisbal trimestre. . . 2'50 ptes.

Fora, trimestre . . . 3'00 »

Estranger, trimestre . . . 4'00 »

PER A ANUNCIS
DEMANI'S LA TERIFA

CIVTADANIA

Redacció i Administració

Avinguda de la República
entressol

IMPREMTA
Carrer de Pi i Margall núm. 20

AJUNTAMENT

Sessió ordinària corresponent al dia 11 d'abril.

La presideix el senyor Lloberas. Tots els Regidors hi son presents. El públic nombrós com sempre.

Llegida i aprovada l'acta de l'anterior, es dona compte de la liquidació del presupost ordinari i extraordinari corresponen al primer trimestre d'engany.

La comissió nomenada per organitzar els festeigs populars amb motiu del segon cap d'any de l'adveniment de la República, assabenta que per el divendres vinent regiran els mateixos de l'any passat.

La presidència assabenta al Consistori que no ha pogut donar compliment a l'acord de la sessió de la setmana passada, referent a la reobertura de l'escola de pàrvuls, en virtut d'una publicació apareguda en *L'Autonomista* que es refereix a l'imposició de vacances per part de l'organisme superior d'ensenyament, com també per haver tingut una conferència, per tractar sobre el particular en la qual s'havien donat aquestes disposicions amb caràter general. El senyor Carré fa contar la seva protesta car mentres les escoles i guarderies oficials romanen tancades, per virtut d'unes vacances, les particulars obtenen un tracte de favor il·lògic. Intervé el senyor Ponjoan i dona detalls d'aquesta anomalia observada pel senyor Carré.

L'Alcalde demana autorització, i se li concedeix, per a disposar siguin repintats els rètols indicadors de la policia urbana. Aprofitant aquesta avinentesa el Sr. Carré demana que així mateix es rotulin les diferents dependències de la Casa Consistorial per orientar als ciutadans que la visitin.

La presidència posa de relleu que Ajuntaments passats per un excés de patrotisme varen canviar el nom de la plaça del Castell per a posar-hi el del Dr. Wilson, posant en consideració per a que el Consistori estudiï si caldria canviar aquesta denominació per la d'alguna personalitat de relleu de la nostra terra, i millor encara restablir la seva primitiva denominació que perpetua la de l'històric Castell.

La pròpia presidència posa en coneixement del consistori les gestions fetes amb el propietari senyor Narcís Marull per a que dit senyor construeixi la façana amb les indicacions assenyalades pels facultatius en matèria d'obres. En canvi la presidència assegurarà a dit senyor li seria asfaltat aquell troç de via pública, com també el del carrer de Comas del Brugar sempre que la situació econòmica del municipi ho permetés, intervinguent el

senyor Prim per observar que no es pot atendre a aquella obra en projecte, car no voldria hipotecar l'economia de l'Ajuntament que els substituïxin ni deixar-los cap classe de deute. Opina també que el plaç d'un any per efectuar les obres de la façana a la casa del senyor Marull trova que és un plaç massa llarg i l'Alcalde li contesta que encara no són definitives les gestions practicades per ell respecte a les obres de referència.

El senyor Carré que també intervé en l'assumpte, és del parer que la Comissió de Finances podria cercar els mitjans per a realitzar les obres d'asfaltat en el carrer de Comas del Brugar, replicant la presidència que ha faltat l'entusiasme entre els veïns de la ciutat per a col·laborar econòmicament en les obres d'embelliment com ho fan en altres localitats. Queda l'assumpte a mitges tantes.

El senyor Tarrés interessa l'adquisició d'un aparell d'anàlisi de la llet, quedant aprovat amb algunes consideracions favorables d'aquesta petició.

El Sr. Ponjoan recorda que els propietaris del carrer d'Agustí Font varen comprometre's a arranjar les façanes dels respectius domicilis, cosa que encara no s'ha vist malgrat el temps transcorregut i la presidència li observa que d'aquesta demora en són aliens aquells propietaris.

El Sr. Tarrés assenyala algunes deficiències en les conduccions d'aigües negres en el carrer d'Agustí Font, que la presidència li aclareix.

El Sr. Carré demana al Consistori, en virtut de suggerències de ciutadans, que s'instal·lin bancs i altres comoditats per als qui de l'arbrat del pou municipal en fan un lloc d'esbarjo, i el Sr. Ponjoan opina que deuria comprar-se el terreny suficient per a la construcció d'una carretera que substituï el que ell anomena indecent camí del pou municipal.

I res més de la sessió.

Exprés Bar

INAUGURACIÓ

divendres, dia 14 d'Abri

Amb motiu de l'obertura del meu establiment, situat en l'Avinguda de la República, n.º 15. em plau oferir-me al públic en general. Dotat de totes les comoditats modernes, amb un servei acurat i consciencios, tinc la seguretat de poder complaure als meus clients, lo qual procuraré fer en tot moment.

Agustí Busot

Pampallugues

Gastronomia

L'altre dia el nostre bon amic Josep Fàbrega va fer una interrupció oportuníssima al pesat Sr. Trias de Bes. Doncs, si, sabeu que va contestar-li el Sr. Trias? No?, doncs mireu, anem a escriure-vos-ho. El Sr. Trias amb un posat entre seràfic i maliciós i pensant se que saborejava un magnífic plat de sopa, va contestar-li: DAVANT D'UN PLAT DE SOPA LA CONSCIÈNCIA NO ÉS RES.

No us penseu que aquests mots sigui de la nostra collita. Mireu, sinó, el diari de Sessions del Parlament Català.

Què en deuen ésser de bones les sopes que saboreja el Sr. Trias! De quina mena és? Ah! Això no ho sabem. N'hi ha una que se'n diu sopa BOBA, altra de farigola, una tercera de peix. Potser la primera! I mentrestant visca la gastronomia!

La tebior dels llensols

Ha passat aquella expectació que va despertar el retorn del pres Jacint James Dieguez. Si aquell dia molts bisbalencs no varen poder dinar perquè les filles o mullers respectives, amb les presses per veure el pres, s'havien oblidat de fer-lo, d'això ara ja ningú s'en recorda.

Queda però, en l'ambient, aquesta cosa tan especial que és l'ambient, un fet palés: l'afecte que té el jutge de Primera Instància accidental a la tebior dels llensols. Malgrat el bon temps que fruïm deixar els llensols abans de les onze és una miqueta difícil, encara que sigui per la vinguda d'un pres.

Mendicitat

La previsió i el sentiment de justícia dels bisbolencs, han creat el menjador dels pobres, que en una comarca com la del Baix-Empordà, on la justícia social és molt oblidada, esdevé un motiu d'orgull per La Bisbal. La creació d'aquest menjador, ha portat com a conseqüència immediata, la supressió de la mendicitat.

No pot pidolar ningú... que no vesteixi hàbit. Freres, un en passava dies enrera que no mesurava paraules, i monges de l'ordre que sigui. Als ensotanats se'ls concedeix un privilegi. Se'ls deixa captar,

com si per les sotanes no hi hagués gent que sempre estan disposats a fer de captaire

Encara hi han classes.

Coses particulars

Solà Cañizares, el regidor de la Lliga Catalana ha dit que del que pogués dir com a particular ningú n'havia de fer res.

Seguint el mateix criteri podríem dir que d'allò que com a particular li facin, tampoc en té de fer res ningú.

Les particularitats que se les resolguin els particulars.

Cine Mundial

Divendres, 14 d'abril (tarda i nit)

MONSIEUR MADAME Y BEBI

INCENDIO DE LA OPERA

Diumenge, 16 d'abril (tarda i nit)

Amor prohibido

JUVENTUD MODERNA

Dilluns Pasqua, dia 17 (tarda i nit)

La dama de una noche

ESPARTERIA

GOU

PERSIANES I CORTINES
DE TOTES CLASSES.

ES PINTEN I S'ARREGLLEN
LES USADES.

Avinguda de la República, 20
LA BISBAL

Impremta Joan Jovés - La Bisbal

TEATRE OLYMPIA

CINEMA SONOR

Avinguda de la República

LA BISBAL

Empresa IMPORTACIONS CINEMATOGRAFQUES

DIVENDRES, TARDA SOLAMENT

Una sessió en la qual seran estrenats importants films

ESTRENA de la divertida opereta sonora.

LA GANCION DE MODA

Per: ALICE DAY
i PAUL LUCAS.

Altra notable estrena. Presentació de la comèdia sonora

HERMANAS FRIVLAS

Per SALLY O'NEILL
i MOLLY O'DAY

Projecció de l'interessant pel·lícula documental explicada en espanyol.

SECRETOS DE AFRICA

Per dissabte i diumenge: EL PECADO DE MADELON CLAUDET.